

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Odbor za pravice žensk in enakost spolov

2013/2020(INI)

4.9.2013

MNENJE

Odbora za pravice žensk in enakost spolov

za Odbor za zunanje zadeve

o razmerah na področju človekovih pravic na območju Sahela
(2013/2020(INI))

Pripravljalnica mnenja: Marija Gabriel (Mariya Gabriel)

PA_NonLeg

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za zunanje zadeve kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju Konvencije Združenih narodov o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) in njenega izbirnega protokola,
  - ob upoštevanju protokola o pravicah žensk v Afriki, ki je priložen Afriški listini o človekovih pravicah in pravicah ljudstev,
  - ob upoštevanju deklaracije Združenih narodov o varstvu žensk in otrok v izrednih razmerah in oboroženih spopadih ter resolucij varnostnega sveta 1325 (2000) in 1820 (2008),
  - ob upoštevanju akcijskega načrta EU o enakosti spolov in emancipaciji žensk v razvojnem sodelovanju (2010–2015),
  - ob upoštevanju smernic EU glede nasilja nad ženskami in dekleti ter boja proti vsem oblikam diskriminacije proti njim,
- A. ker kršitve človekovih pravic ter politična, okoljska, razvojna in humanitarna kriza na območju Sahela zadevajo zlasti ženske, ki so pogosto tarče diskriminacije, izjemne fizične in človeške negotovosti, dolgotrajne revščine in odrinjenosti iz družbe;
- B. ker ženske na območju Sahela predstavljajo večino malih kmetovalcev, vendar so z vidika zemljiških pravic v slabšem položaju; ker tovrstno pomanjkanje lastništva nad zemljišči prispeva k revščini med ženskami;
- C. ker vse bolj omejujoče socialno okolje onemogoča mobilnost, produktivnost in nazadnje tudi sposobnost žensk, da bi delovale kot uspešne voditeljice in zagovornice pravic žensk;
- D. ker so enakost spolov, politična in ekonomska odgovornost žensk, spodbujanje enakosti spolov in varstvo pravic žensk bistveni za zmanjšanje revščine in spodbujanje trajnostnega razvoja;
- E. ker si je julija 2012 na vrhu o načrtovanju družine v Londonu več kot sto vlad, mednarodnih agencij in nevladnih organizacij za cilj določilo, da do leta 2020 poleg dosedanjih 10 milijard dolarjev vložijo še dodatne 4 milijarde dolarjev, da bi kontracepcijo lahko uporabljalo še dodatnih 120 milijonov žensk v 69 najrevnejših državah sveta, vključno z državami na območju Sahela;
- F. ker študije kažejo, da izobraženost žensk ter dejstvo, da lahko služijo in nadzorujejo dohodke, prinaša več dobrih rezultatov: zmanjšanje umrljivosti mater in otrok, izboljšanje zdravja in prehrane mater in otrok, povečanje kmetijske produktivnosti, ublažitev podnebnih sprememb, upočasnitev rasti prebivalstva, razvoj gospodarstva in prekinitev

začaranega kroga revščine¹;

1. opozarja, da so ženske pogosto žrtve diskriminacije, ko gre za priznavanje njihovega dela pri zavzemanju za mir; opozarja, da tedaj, ko so v proces reševanja konfliktov in vzpostavljanja miru ženske redno vključene, te igrajo ključno vlogo v mirovnih pogajanjih, s čimer se poveča obseg obnove, rehabilitacije in utrjevanja miru; zaradi tega spodbuja udeležbo žensk v vseh nacionalnih, regionalnih in mednarodnih procesih sprave za Mali, še zlasti za sever države; zahteva, da nacionalni akcijski načrti iz resolucije varnostnega sveta ZN št. 1325 predvidijo redne preglede in redno posodabljanje prednostnih točk;
2. izraža zaskrbljenost glede diskriminacij, katerih žrtve so ženske in dekleta v pretežnem delu tega območja, zlasti pri dostopu do izobraževanja, delovnih mest s pravicami in zdravstvenega varstva, ter glede praks, kot so prisilne poroke, spolno izkoriščanje in pohabljanje spolnih organov;
3. izraža globoko zaskrbljenost zaradi izvajanja zakonov, ki urejajo „javno nespodobnost“ in prepovedujejo združevanje z „nemoralnimi nameni“ ter veljajo za skupnost lezbijk, gejev, biseksualcev in transseksualcev v Maliju in na širšem območju; ugotavlja, da so istospolne zveze na tem območju sicer zakonite, vendar so poročila o diskriminaciji zelo pogosta;
4. poziva EU in države na območju Sahela, naj v celoti izvajajo naslednje resolucije varnostnega sveta ZN: resolucijo št. 1325 o ženskah, miru in varnosti, ki zahteva, da ženske sodelujejo pri vseh vidikih in na vseh ravneh reševanja konfliktov, resolucijo št. 1820 o spolnem nasilju med konflikti in po njih ter poznejše resolucije št. 1888, 1889 in 1960, ki temeljijo na prej omenjenih resolucijah; zato zahteva, naj se spodbuja in zagotavlja sodelovanje žensk v mirovnih procesih ter prizna nujnost vključevanja načela enakosti spolov pri preprečevanju konfliktov, v mirovnih operacijah, humanitarni pomoči in obnovi po končanih konfliktih; obžaluje nepopisno trpljenje, povzročeno ženskam, preprosto zato, ker so ženske, ki prihajajo iz konfliktnih območij; ugotavlja, da so tovrstna dejanja, vključno s posilstvi mladih deklet s strani vojakov, prisilno prostitucijo, prisilno oploditvijo žensk, spolnim suženjstvom, posilstvom, spolno zlorabo in ugrabitvijo z zapeljevanjem, kazniva dejanja, ki jih ne smemo prezreti; ugotavlja, da mora Evropska unija obravnavati takšna dejanja kot bistvene težave, ki jih je treba upoštevati; poudarja, da je ženskam in mladim dekletom, ki so žrtve posilstev med oboroženimi spopadi, nujno zagotoviti dostop do splava;
5. opozarja, da je boj proti nekaznovanosti, vključno z nasilnimi dejanji na podlagi spola v spopadih, ki prizadenejo dostojanstvo žensk, bistven za ponovno vzpostavitev stabilnosti in zagotovitev trajnega miru; v zvezi s tem pozdravlja zahtevek, ki ga je malijska vlada poslala Mednarodnemu kazenskemu sodišču, in vzpostavitev mednarodne poizvedovalne komisije o zločinih in kršitvah človekovih pravic, storjenih v Maliju;
6. poziva države na območju Sahela, naj spremenijo svojo zakonodajo v zvezi z ženskami in premoženjskimi pravicami; poudarja pomen lastništva žensk nad zemljišči, ki jih

---

¹ Isobel Coleman, „Svetovni stekleni strop – Zakaj je povečanje moči žensk dobro za posle“, v *Foreign Affairs*, št. 89, maj/junij 2010, str. 13–20; Sklad Združenih narodov za prebivalstvo, „Stanje svetovnega prebivalstva 2009, soočenje s spreminjajočim se svetom: ženske, prebivalstvo in podnebje“.

obdelujejo in na katerih živijo;

7. poudarja problematiko saharavijskih žensk in njihovo pomembno vlogo v saharavijski družbi, zlasti v begunskih taboriščih, kjer se je nepismenost močno zmanjšala – s 95 % ob koncu španskega kolonializma na današnjih 5 %; poudarja ključno vlogo žensk v organizaciji saharavijskih institucij, kakor tudi njihovo večjo udeležbo v procesu sprejemanja odločitev na vseh ravneh, v lokalnih odborih, parlamentu in vladi;
8. obsoja kršitve človekovih pravic, katerih žrtve so saharavijske ženske na ozemljih, ki jih je zasedel Maroko, in se kažejo zlasti z nadlegovanjem in spolnim nasiljem, običajnimi metodami, ki jih uporabljajo maroške okupacijske sile pri ustrahovanju saharavijskega ljudstva, ki se bori za svojo legitimno pravico do samoodločbe;
9. opozarja na vlogo, ki jo imajo ženske iz Zahodne Sahare pri ohranjanju miru, spodbujanju dialoga in reševanju konflikta, kakor tudi pri ohranjanju saharavijske družbe in njenih struktur;
10. obsoja vmešavanje evropskega instrumenta za demokracijo in človekove pravice (IEDHR) v notranje zadeve tretjih dežel in ponovno potrjuje pravico vseh narodov do suverenosti in samoodločbi brez zunanjega vmešavanja; ocenjuje, da sta zaščita pravic žensk in pospeševanje politik, ki spodbujajo aktivno udeležbo žensk na vseh ravneh družbenega življenja, bistveni za demokracijo v vseh državah;
11. priznava pozitivno vlogo, ki jo evropski instrument za demokracijo in človekove pravice igra pri varovanju pravic žensk in utrjevanju demokracije v tretjih državah;
12. pozdravlja prizadevanja Afriške unije za spoštovanje pravic žensk in opozarja na pomen, ki ga ima Gospodarska skupnost zahodnoafriških držav (ECOWAS) za stabilnost v regiji;
13. zahteva oblikovanje politik, ki upoštevajo poseben položaj ranljivih skupin, kot so ženske, otroci in invalidi, ter zagotovitev ustrezne infrastrukture, kot so bolnišnice, šole in šolske potrebščine ter potrebna socialna, psihološka in upravna podpora; poudarja, da je pomembno sodelovati z lokalnimi organizacijami žensk in se z njimi posvetovati;
14. opozarja, da je treba posvetiti posebno pozornost izobraževanju deklet in fantov o vprašanjih spola že od začetka šolanja, da se postopoma spremenijo pogledi in socialni stereotipi ter da enakost med moškimi in ženskami postane osnovno načelo družbe na območju Sahela;
15. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in Svet, naj še bolj spodbujajo države v tej regiji k temu, da bodo v domačo zakonodajo vključile jasne predpise za pravice žensk in deklet, prednostno pripravile programe za zagotavljanje pravic žensk in deklet, zlasti kar zadeva dostop do javnih storitev, tudi na področju izobraževanja, dostop do zdravstvenih storitev, spolne in reproduktivne pravice, varna posojila za hrano, dostop do zemlje in proizvodnih virov, zlasti na podeželju, dostop do zdravstva in pravnega varstva, kar bi omogočilo večjo finančno neodvisnost žensk in jim pomagalo pri prehodu iz neformalnega v formalni sektor, njihovo udeležbo pri političnem in gospodarskem odločanju z odpravo vseh oblik nasilja nad ženskami in dekleti, vključno z izkoreninjenem zgodnjih prisilnih porok in barbarske prakse pohabljanja ženskih spolnih organov;

16. poudarja, da nasilje v družini ni zasebna družinska zadeva in da so izgovori, češ da je tovrstno nasilje zakoreninjeno v kulturi ali verskih prepričanjih, nesprejemljivi;
17. poziva Komisijo, Evropsko službo za zunanje delovanje in partnerske države, naj vprašanje nekaznovanosti med mirovnimi pogajanci obravnavajo prednostno in zagotovijo, da bodo storilci kaznivih dejanj spolnega nasilja privedeni pred roko pravice;
18. poziva države na območju Sahela, da sprejmejo zakone in konkretne ukrepe, ki prepovedujejo in določajo sankcije za vse oblike nasilja nad ženskami, vključno z nasiljem v družini in spolnim nasiljem, spolnim nadlegovanjem in škodljivimi tradicionalnimi praksami, kot sta pohabljanje ženskih spolnih organov in prisilne poroke, zlasti pri mladoletnicah; vztraja, da je pomembno zaščititi žrtve, zagotoviti posebne službe in se boriti proti nekaznovanosti storilcev tako, da se zagotovijo preiskave takšnih kršitev, dejanski sodni postopki in sankcije in da imajo vse ženske zagotovljen popoln dostop do pravnega varstva brez razlikovanja na podlagi vere in/ali etnične pripadnosti;
19. opozarja, da je bistvenega pomena v načrtovanje in upravljanje projektov vključiti ženska združenja na lokalni ravni – ob upoštevanju njihovih znanj in izkušenj – ter jim olajšati dostop do nacionalnih in mednarodnih javnih sredstev;
20. poziva države na območju Sahela, naj zagotovijo, da bodo vse novorojenke ob rojstvu vpisane v matično knjigo in da bodo vse deklince vpisane v osnovnošolsko izobraževanje;
21. poziva posebna predstavnika EU za Sahel in za človekove pravice, naj za boljše zagotavljanje pravic žensk v regiji nastopata družno, zlasti tako da ukrepata proti nekaznovanosti zaradi nasilja na podlagi spola in vseh drugih vrst nasilja, ki prizadene dostojanstvo žensk; vztraja, da morajo Evropska komisija, Evropska služba za zunanje delovanje in države partnerice pravice žensk in enakost spolov opredeliti kot prednostno nalogo v programih dvostranske pomoči ter zagotoviti trajnostno in zanesljivo financiranje pobud za krepitev vloge žensk in enakosti med spoloma; najstrožje obsoja uporabo nasilja, ki je za ženske glavna ovira pri uživanju družbene in ekonomske svobode; poudarja, da je treba politiko spodbujanja enakosti med ženskami in moškimi obravnavati kot medsektorsko vprašanje;
22. poziva mednarodno skupnost, naj več sredstev nameni za izboljšanje pravic žensk in krepitev njihovega položaja v regiji;
23. ugotavlja, da je trgovina z ljudmi del širše problematike organiziranega kriminala, ki vključuje nezakonito trgovino z drogami, nafto, cigaretami, ponarejenimi zdravili in strelnim orožjem; poziva voditelje držav na območju Sahela, naj si skupaj prizadevajo za okrepitev sistemov kazenskega pregona, da bi izkoreninili vse oblike nezakonite trgovine, zlasti pa trgovine z ljudmi, ki prizadene nekatere izmed najmlajših in najrevnejših žensk na tem območju;
24. obžaluje, da niti strategija EU za varnost in razvoj na območju Sahela, sprejeta 21. marca 2011, niti sklepi v zvezi s to strategijo, ki jih je sprejel Svet za zunanje zadeve 23. marca 2012, ne omenjajo spodbujanja enakosti spolov, položaja žensk ali zaščite njihovih pravic;
25. poziva države na območju Sahela, naj okrepijo medsebojno sodelovanje pri pripravi

kampanj za ozaveščanje glede pravic žensk z nevladnimi organizacijami, civilno družbo, ZN in Evropsko unijo;

26. obžaluje, da Komisija ne posveča dovolj pozornosti razsežnosti spola pri revščini; meni, da mora Evropska unija vlagati v posebne potrebe žensk in ustvariti svežnje socialne varnosti, ki obravnavajo izzive, s katerimi se srečujejo ženske; poudarja, da sta enakost spolov ter krepitev politične in ekonomske vloge žensk bistveni za doseganje ciljev razvoja in zmanjšanja revščine na območju Sahela; poziva Komisijo, naj zagotovi vključitev enakosti spolov in krepitev vloge žensk v vse politike in programe razvoja Evropske unije, ki se nanašajo na območje Sahela;
27. obžaluje dejstvo, da so zmanjšanja proračunskih sredstev na področjih, kot so prehranska varnost, zdravje in izobraževanje, ki so ključni dejavniki pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja, vplivala na poslabšanje prehranske in humanitarne krize na območju Sahela; poudarja, da so strukturni ukrepi na področju kmetijstva, prehranske varnosti in prehranjevanja ter konkretni ukrepi za izkoreninjenje prisvajanja zemljišč ključnega pomena pri spodbujanju vključujoče in trajnostne rasti, kakor tudi pri preprečevanju, da bi se prehranske krize na območju Sahela ponavljale iz leta v leto;
28. ugotavlja, da je vloga žensk bistvena za razvoj na območju Sahela, zlasti kar zadeva prehranjevanje, prehransko varnost in proizvodnjo hrane, če upoštevamo, da so po večini odgovorne za kmetijstvo, čeprav imajo še vedno komaj kdaj možnost biti lastnice zemlje, ki jo obdelujejo; poziva Komisijo, naj prizna temeljno vlogo žensk kot manjših pridelovalk za prehransko varnost in naj vlaga v programe, ki jih podpirajo na poseben način; vztraja, da se mora strategija EU prav tako osredotočati na izvajanje ukrepov, ki zagotavljajo, da bodo lahko najbolj ranljive osebe, zlasti na podeželju, deležne usposabljanja o kmetovanju, izobraževanja o prehranjevanju, ohranjanju zdravja in pogojih dela ter varnostne mreže, kadar je ta potrebna; poudarja, da morajo imeti mali kmetovalci, zlasti ženske, za to, da bi lahko ne le proizvajali na trajnostni način, ampak tudi izkoriščali svoj proizvodnji potencial, zagotovljen dostop do mikroposojil, da bi lahko vlagali v boljša semena, gnojila in namakalne sisteme ter imeli orodja, ki jih potrebujejo za zaščito svojih poljščin pred škodljivci in boleznimi;
29. vztraja pri nujnosti odobritve humanitarne pomoči Evropske unije, ki prispeva k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja; poudarja pomen cilja boljšega zdravja mater v zvezi z zmanjševanjem stopnje umrljivosti mater in omogočanjem splošnega dostopa do storitev spolnega in reproduktivnega zdravja ter načrtovanja družine; vztraja pri pomenu izobraževanja in ozaveščanja o spolnem in reproduktivnem zdravju kot nujne sestavine programa za zdravje žensk;
30. opozarja na nujnost oblikovanja in izvajanja zdravstvenih programov za krepitev zdravstvenih sistemov ob upoštevanju dejstva, da je svetovna gospodarska kriza upočasnila napredek pri premagovanju HIV/aidsa, tuberkuloze, malarije in drugih bolezni.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	2.9.2013
Izid končnega glasovanja	+: 14 -: 0 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Mikael Gustafsson, Astrid Lulling, Joanna Senyszyn, Marc Tarabella, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Rosa Estaràs Ferragut, Marija Gabriel (Mariya Gabriel), Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Antigoni Papadopulu (Antigoni Papadopoulou), Angelika Werthmann